

Udskriftsdato: lørdag den 25. juli 2026

BEK nr 1360 af 24/11/2025 (Gældende)

Bekendtgørelse om fri proces

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 25-200-00015

Bekendtgørelse om fri proces

I medfør af § 325, stk. 2, § 326 og § 330 i lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1298 af 7. november 2025, fastsættes:

§ 1. Ved afgørelser om fri proces benyttes som indtægtsgrundlag summen af

- 1) den personlige indkomst efter personskatteovens § 3 og
- 2) kapitalindkomsten efter personskatteovens § 4 med tillæg af aktieindkomsten efter personskatteovens § 4 a og CFC-indkomsten efter personskatteovens § 4 b.

Stk. 2. Ved beregninger efter stk. 1 anvendes de indkomster, der fremgår af årsopgørelsen for det forrige kalenderår. Hvis summen af kapitalindkomsten, aktieindkomsten og CFC-indkomsten er negativ, ses der bort fra den. For samlevende gælder dette kun, hvis parret samlet set har negativ indkomst af de nævnte arter.

Stk. 3. Fri proces efter retsplejelovens §§ 327 og 328 kan meddeles, hvis ansøgerens indtægtsgrundlag opgjort efter stk. 1 er 404.000 kr. eller mindre. Lever ansøgeren i et samlivsforhold, kan fri proces meddeles, hvis summen af parrets indtægtsgrundlag er 513.000 kr. eller mindre. Hvis parret har modstående interesser i sagen, anvendes dog ansøgerens eget indtægtsgrundlag og indtægtsgrænsen for enlige.

Stk. 4. Beløbene i stk. 3 forhøjes med 70.000 kr. for hvert barn, herunder stedbørn og plejebørn, under 18 år, som enten bor hos ansøgeren eller i overvejende grad forsørges af denne.

§ 2. Afviger ansøgerens aktuelle indkomstforhold ifølge de foreliggende oplysninger væsentligt fra det, der er lagt til grund ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter § 1, stk. 1, lægges de tilsvarende aktuelle indkomstforhold til grund. Det samme gælder, hvis der ikke er opgjort et indtægtsgrundlag for ansøgeren.

§ 3. Er ansøgeren under 18 år, kan der tillige tages hensyn til forældrenes økonomiske forhold.

§ 4. Ansøgeren skal vedlægge årsopgørelse fra skattemyndighederne for 2024. Indgives ansøgningen i december 2026 vedlægges tillige årsopgørelsen for 2025. Lever ansøgeren i et samlivsforhold, skal samleverens årsopgørelse tillige vedlægges. Dette gælder dog ikke, hvis parret har modstående interesser i sagen.

Stk. 2. Ansøgeren skal oplyse antallet af børn, herunder stedbørn og plejebørn, under 18 år, som enten bor hos ansøgeren eller i overvejende grad forsørges af denne.

Stk. 3. Ansøgeren skal oplyse, om der er en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker omkostningerne ved sagen.

Stk. 4. Civilstyrelsen kan pålægge ansøgeren at tilvejebringe yderligere oplysninger til brug for sagens behandling.

§ 5. Ansøgninger om fri proces omfattet af Civilstyrelsens kompetence til at meddele fri proces efter lov om rettens pleje skal indgives til Civilstyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som Civilstyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af Civilstyrelsen, jf. dog §§ 6-7.

Stk. 2. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for modtageren.

§ 6. Civilstyrelsen kan på baggrund af en anmodning fra en ansøger eller på Civilstyrelsens foranledning træffe afgørelse om dispensation fra kravet om anvendelse af digital selvbetjening efter § 5, stk. 1.

Stk. 2. Dispensation efter stk. 1 meddeles i tilfælde, hvor Civilstyrelsen efter en konkret vurdering finder, at der foreligger særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, jf. § 5, stk. 1.

§ 7. Civilstyrelsen kan undlade at afvise en ansøgning om fri proces, jf. § 5, stk. 1, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, og som ikke er undtaget herfra efter § 6, stk. 1, hvis det efter sagens karakter,

beskaffenhed eller omfang af materialet i ansøgningen, er hensigtsmæssigt at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2026.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder anvendelse på ansøgninger, der modtages den 1. januar 2026 eller senere, medmindre den retssag, hvortil der ansøges om fri proces, er afsluttet før denne dato.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 1338 af 29. november 2024 om fri proces ophæves. Bekendtgørelsen finder dog fortsat anvendelse på ansøgninger om fri proces i retssager, der er afsluttet før den 1. januar 2026.

Justitsministeriet, den 24. november 2025

PETER HUMMELGAARD

/ Birthe Jespersen